Ч 116 Четвер 25 мая (7 червня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ — 90
Поодиноке число 6 с

500-літний ювілей Ягайлоньского університету.

Нині, дня 6 червня сьвяткують наші сусіди Поляки, а з ними і цілий цивілізований сьвіт величаве, незвичайне торжество, торжество сьвітла і побіди людского духа — пять сотлітні роковини заснованя найстаршого університету у всхідній Европі.

Пятьсот літ минуло від часу, коли за почином боговійної королевої Ядвиги, муж єї король Володислав Ягайло відновив заснований Казимиром Великим університет в Кракові і надав єму устрій на взорець славного тодішного університету париского. Від того часу та школа розвивала ся без перестанку, несла сьвітло науки у всі доохрестні краї, бо між своїми слухачами числила чимало учеників з сусідної Німеччини, Чехії і Угорщини, незгадуючи о Руси, котра за весь час своєї звязи з Польщею користала з добродійного впливу краківского університету, висилаючи там свою молодіж на науку беручи відтак з него взорець при заснованю своїх шкіл як пр. Академії Петра Могили в Київі. — Прийшли на Польщу всілякі невзгодини, війни,ворохобні, упадок держави, однако та взірцева школа перетривала всі бурі і в теперішнім столітю розвинула ся красше як коли небудь а нині на славу наших сусідів Поляків і на пожиток всеї людскости займає дуже почестне місце між сьвітовими культурними огнищами.

Тому природна річ, що в тім незвичайнім торжестві бере участь цілий цивілізований сьвіт, і де лиш проникло сьвітло науки, з усіх сторін надходять до Кракова радістні привіти і желаня. — Є. В. Цісар висказав свою радість з причини краківского ювілею, а многі европейскі і американьскі університети висилають до Кракова своїх відпоручників. Також богато інших людий науки зголосило свій приїзд на то торжество.

І наша Червона Русь повинна взяти в тім сьвяті всесьвітної культури живу участь, памятаючи на то, що сьмілим походом Ядвиги в р. 1387 висвободжена зпід правліня мадярских маґнатів, могла від тої хвилі вповні користати з сьвітла, яке ніс Ягайлоньский університет. Як перед пятьма столітями населене Червоної Руси без опору, а з радостию, з виімком одиноского мадярского намістника Венедикта, витало сьвятобливу Ядвигу, так нині з рівною радостию повинно обходити ювилей університету, того огнища культури, єї мислею і духом сотвореного.

З нагоди ювілею устроєно в Кракові сими днями кілька з'їздів. І так в неділю перед полуднем розпочав ся III ий з'їзд польских істориків, з'їзд учителів шкіл висших і ювілейна вистава польскої штуки, по полудни відбуло ся віче польских женщин. Рівночасно прибула до Кракова прогулька шлезких Поляків, зложена із звиж 1000 осіб. У всіх тих з'їздах взяли участь представителі наукового сьвіта і інтеліґенциї з краю і заграниці, а найповажнійше зарепрезентував ся з'їзд істориків. Прибули на него з Праги історики ческі: Черни, Бідльо, Ґоль і Полівка; зі Львова: др. Бобжиньский і многі професори і учені, між иншими, яко відпоручник тов. Шевченка др. Колесса, з Відня представитель полудневих Славян др Мурко і п. Ястребов, з Пешту представителі тамошної Академії і богато істориків з Варшави, Литви, Петербурга і з цілої Галичини. — З'їзд відкрив предсїдатель історичного товариства др. Войцеховский поважною промовою, почім вибрано президентом з'їзду др Бобжиньского, а предсїдателями почестними: Ґоля, Корзона, Малецкого, Радецкого, Шараневича і Тарновского. Президент уділив голосу ґр. Тарновскому, котрий повитав зібраних іменем університету Ягайлоньского. З черги промовив по польски Чех др. Ґоль і зложив з'їздови іменем ческого університету в Празі желаня, а відтак в імени наук. товариства Шевченка забрав слово др. Колесса, заявляючи, що й Русини почувають ся до обовязку брати участь там, де розходить ся о культурні змаганя мужів науки. — По відчитаню привітних письм і телеґрам, виголосив др. Освальд Бальцер виклад на тему: „Головні напрями в розвитку науки порівнавчої істориї славяньских праць і єї дійстні задачі". На тім закінчено перше повне засїдане, а по полудни розпочали ся наради в секциях.

Властиве торжество ювілейне розпічне ся завтра, дня 7 с. м. Місто Краків приготовило ся вже на то сьвято і прибрало сьвяточний вигляд. Прибрано ринок, куди буде переходити торжественний похід, щоглами і прикрашено їх зеленю і гербами міста Кракова та давних королївско-польских родин. По торжествен-

---

64)

Передрук заборонений.

ДОНЬКА КОРОЛЯ ЄГИПЕТСКОГО.

Історична повість Юрия Еберса

(Авторизований переклад з шіснайцятого німецкого виданя.)

Переклав Кирило Вербин.

(Дальше).

— Що то мають значити тоті якісь дивні гори усипані з землі? — спитав Дарій, проводир тої громадки, ідучого побіч него мужчини, Прексаспеса, Камбізесового посла.

— То могили давних королів лідийских — відповів той. — Найбільша межи ними онтам на ліво, не тота середна, що була присьвячена королївскій парі, Пантеї і Абрадатови, то памятник, виставлений батькови Крезуса, Аліятесови. Купці, ремісники і сардескі льотки усипали єї свому помершому королеви. На тих пятьох стовпах, що стоять на вершку, можна прочитати, кілько кожда часть навозила. Дівчиска були найпильнійші. Ґіґесів дїдо був особливим їх приятелем.

— Коли так, то внук зовсім не вдав ся в него.

— А то ще тим дивнійше, що й Крезус за молоду не був ворогом красних женщин, та й що Лідийці взагалї уживають розкоші любови. Онтам в долині Пактольоса, недалеко того великого місця, де виполікують золото, стоїть сьвятиня сардеской богині, котру називають Кибелею або Ма [1]). Ти видиш онті білі мури, що виглядають з гаю, котрий їх окружає. Там єсть неодин затїнок, де молоді люди з Сардес, як они кажуть, сполучають ся в честь богині в солодкій любови.

— То щось зовсім так, як у Вавилоні на сьвято Мелїтти.

— На побережи Кипру єсть зовсім такий самий звичай. Коли я, вертаючи з Єгипту домів, там поступив, то мене повитала громада красних дівчат милозвучними піснями, і танцюючи та приграваючи на цимбалах, завела мене до гаю своєї богині. Там мусів я зложити кілька золотих монет а відтак одна з них, така красна, як лиш можеш собі подумати, завела мене під пахучий намет з пурпурової матерії, де ми спочили на усипаних рожах і листю з лілий.

— Зопірос не буде гнївати ся на то, що Барт'я занедужав.

— Та й буде довше сидіти в гаю Кибелї як коло недужого. Я дуже тїшу ся, що побачу знову веселого товариша.

— Він не допустить до того, щоби тебе так часто нападав якийсь сум так як тепер.

— Та я якось придутую єго в собі, хоч той настрій, який ти справедливо ганиш, має свою причину. Крезус каже, що чоловік не має гумору, лиш тогди, коли ослабне сила або охота до борби з неудачами. Наш приятель має рацию. Нехай ніхто не каже, що Дарій ослаб або розлїнивів! Коли не можу запанувати над сьвітом, то буду старати ся запанувати бодай сам над собою.

При сих словах хороший молодець випростував ся на кони. Єго товариш, здивований, глянув на него і сказав: Дійстно, сину Гістаспа, менї здає ся, що ти призначений до чогось великого. То не стало ся случайно, що боги зіслали на свого любимця Кироса сон, коли ти був ще малим хлопцем, задля котрого він велїв твому батькови тебе укривати.

— А ве-таки менї ще й до нині невиросли крила!

— Твому тїлу нї, але твому духови ви-

[1]) Кибеле або Цибеле, звана у Римлян також „великою матірю" була первістно азийскою богинею, котра з'ображала плідність і урожайність в цілій природі. Культ сеї богині переймили були Греки а відтак і Римляни з Фриґії в Малій Азиї. Особливо віддавано їй честь в Лідиї в місті Сардес в той спосіб, що єї сьвятиня ставала ся місцем розпусти. Греки представляли єї яко женщину в короні, сидячу на льві або в супроводї льва, котра в однїй руці держить тамбурин (решітку, на котрім приграване до танцю в єї честь), в другій галузку або колосє. Єї уважано за жену божка Кроноса і матір богів. Єї символом був якийсь великий камінь (здаєсь, що якийсь метеорит), темної барви, подібний до сумуючої женщини, котрий около 204 р. привезено з Фриґії до Риму. В часах, коли зачало ширити ся християньство, заведено в честь сеї богині рід якогось посьвячуваня кровю барана або бика, віби хрещене, щоби тим способом піддержати упадаюче поганьство супротив християньства.

нім засїданю відбуде ся вечером в міскім театрі представленє, а відтак в салях Саского готелю академичний банкет в честь гостий. Дня 8 червня, в пятницю, відбуде ся з нагоди ювілею з'їзд до величких копалень. Адміністрация скарбова зарядила, щоби копальні були в тім дни ясно осьвітлені на приняте гостий. Крім того буде вмурована на памятку торжества в копальни таблиця памяткова з соли з відповідним латиньским написом.

На торжество — як згадано — надіють ся дуже великого з'їзду і тому Дирекция зелїзниць поробила зарядженя, щоби як найбільше улекшити комунікацию прибуваючим гостям. — Між иншими заповіли свій приїзд на ювілейні торжества міністри: Др. Пеитак, др Гартель, ґр. Голуховский, а також італїяньский амбасадор при віденьскім дворі ґр. Ніґра. Прибуде там також Є. Е. п. Намістник ґр. Піниньский і п. Президент висшого суду краевого у Львові др. Тхоржницкий.

Новинки.

Львів дня 6-го червня 1900.

— **Іменованя.** II. Намістник іменував рахункових офіцияльів Намістництва: Мих. Андроховича і Брон. Сукупа ревідентами; рахункових асистентів намістництва: Ром. Логиньского, Мих. Карачевского і Вікт. Корнберґера офіциялами, а практикантів: Жиґ. Нагая і Каз. Стояловского асистентами в рахунковім департаменті галицкого намістництва; дальше іменував повітового секретаря Йос. Черкавского официялом намістництва, а канцелїстів намістництва: Ант. Хехлиньского і Сев. Токарского повітовими секретарями. .

— **Перенесеня.** II. Намістник переніс повітового комісаря Йос. Світальского з Ясла до Львова, концепіста намістництва дра Чес. Трембаловича з Березова до Ясла і концептових практикантів Стан. Горальчика зі Львова до Дрогобича, Стан. Гавла зі Львова до Березова і Каз. Міліньского зі Львова до Городка. — Повітових лікарів: дра Антона Когена з Косова до Теребовлї, дра Адольфа Куна з Теребовлї до Дрогобича і дра Фр. Стоклосиньского зі Старого Самбора до Рави, а санїтарних асистентів дра Ром. Малачиньского з Самбора до Старого Самбора і дра Войт. Курдзиньця з Грибова до Львова.

— **Преосьв. Епископ К. Чехович** з Перемишля виїхав на візитацию канонїчну деканата балигородского в повітї лїскім. Товаришать ему Впр. о. пралат Войтович і к. пелян о. Погорецкий.

— **Нещасливі пригоди.** В місцевости Парі на Угорщині лютила ся онегди велика буря. Дванайцять робітників, що робили в поли, сховали ся перед дощем до якоїсь шопи, що там стояла. Нараз вдарив грім в шопу і убив 4 робітників на місци а прочих тяжко поразив. — А знов в Новоборисові в Росиї у виленьскій губернії була сими днями така пригода: Грім вдарив в стайню 3 шкадрони стоячого там полку драгонів і забив на місци 12 вояків і 8 коний а 5 вояків тяжко поразив.

— **Як заяць украв гроші.** Дивним способом стратила онегди віденьска перекупка Катерина Айґль 170 К. Она приїздить два рази на тиждень з недалекого села до Відня і на одній з тамошних торговиць мае свое місце, де продае всїляку городину. Так було й кілька днів тому назад. Вертаючи около полудня зі своїм чоловіком з міста, злїзла она з воза, бо то треба було їхати під гору та ішла коло коний. Нараз побачила щось темного в рові і пізнала, що то заяць. Резолютна, звичайно як перекупка вдарила она заяця бичиском поза уха і приголомшила заяця. Бідний заячиско лиш витягнув ноги. Тогди перекупка підоймила его, привязала ему передні ноги хусточкою від носа до шиї і поклала заяця до фартушка котрим була оперізана. Урадована збудила тогди свого чоловіка, щоби похвалити ся перед ним своєю добичею. Тимчасом заяць опамятав ся, видобув передні ноги зпід хустки, висунув ся з фартушка і пігнав в поле з хусткою на шиї. Можна собі подумати, який страх взяв тепер перекупку, в одній кінци тої хустки було завязаних 175 К. (87 зр. 50 кр.) які она того дня заробила в місті. Заяць як би помстив ся за свою кривду — украв гроші.

— **Огні.** В Кошляках (пов. збаражского) згоріли то тла три господарскі загороди в ночи 30 м. м. Шкода необезпечена виносить кілька тисяч корон. Підчас пожежи виступили з активною помочию о. Рейтаровский і кс. Закшевский і едино їм належить завдячити, що огонь дальше не розширив ся. — В Старисках на „Солтисах“, коло Янова, згоріло дня 31. м. м. 5 господарских загород зі всіми будинками. Одна господиня позволила сусідскій дівчині запалили у себе в печи скипку, щоби в сей спосіб перенести огонь до поблизької хати, бо там не було чим підпалити!... Дівчина несла горіючу скипку попід стріхою, а що на дворі був сильний вітер, тож суха солома займила ся. Вскорі огонь обіймив і инші сусїдскі хати. Шкода необезпечена виносить 9.000 корон. — Дня 30 мая коло 4 години пополудни, вибух огонь в Пиневі долїшнім коло Моршина в одній загороді мімецких кольоністів, здае ся з причини куреня файки в стодолї. В протягу двох годин пожежа знищила 15 господарств руских селян до тла так, що й зруби з хат не остали ся. Жертвою пожежі впало 5 штук худоби. 8 свиний і дробу без лїку. Запаси збіжа, одіж і господарскі знаряди не дали ся також уратувати. Огонь був тим страшнїйший, що через цїлий час вітер колотив ся на всї сторони. Брак води обезсилив акцию сикавок. Для помочи погорільцям завязав ся ратунковий комітет під проводом місцевого пароха о. Щуровского і просить о поміч нещасним.

— **Клопоти капраля.** В одній з віденьских касарень есть капраль від полку піхоти званого загально „дайчмайстрами“, якийсь Людвик Шмальгофер, котрий будучи капралем в чинній службі оженив ся тихцем і наробив собі тим богато клопоту і мае тепер тяганину з войсковими і цивільними судами. Справа ся з правного боку есть досить інтересна, щоби еї послухати. Шмальгофер служив у войску і дослужив ся ранґи капраля. Одного разу взяв він урльоп на кілька днїв і поїхав до Пуркерсдорфу, щоби там тихцем повінчати ся зі своєю нареченою Каролиною мимо того, що чинна служба войскова була тому на перешкодї. Шмальгофер був вже від давна зарученний з Каролиною і бояв ся, щоби дївчина, котрій конче хотїло ся віддавати ся, не віддала ся підчас его служби у войску за когось иншого. Він затаїв перед урядом парохіяльним, що есть активним капралем і длятого сьвященик повінчав его з Каролиною. Капраль вернув спокійний назад до касарні, але зато, видко, пані капралева була менше спокійна і дуже часто навідувала ся до свого капраля в касарни, так що звернула тим на себе одного дня увагу

росли. Ей, молодче, молодче, ти їдеш по небезпечній дорозї!

— Хиба-ж той, що мае крила, потребує бояти ся пропасти?

— А вже-ж, скоро ему сил не стане!

— Але у мене е сила!

— Але сильнїйші будуть старати ся притяти тобі крила.

— Нехай спробують і прийдуть! Я знаю, що хочу лиш добра і вірю в мою звьізду!

— А чи знаєш також, як она називае ся?

— Она панує над годиною мого уродженя, а імя еї Анагіта [2]).

— Менї здае ся, що я еї лїпше знаю. Горячою честилюбивостию зве ся то сонце, котрого проміне руководить твоїми ділами. Стережись, молодче! Та й я ходив колись тою дорогою, котра веде або до слави або до ганьби, але лиш рідко до правдивого щастя. Честилюбивість подібна до того, котрому хоче ся дуже пити, а він пе солону воду! Чим більше она набирае ся слави, тим більше забагаесь їй слави і величи! Я з простого вояка став послом Камбізеса; до чогож тобі ще тепер стреміти, коли вже тепер нема більшого понад тебе крім Киросових дітий?.... Коли мене очи не зводять, то онтам Зопірос і Ґіґес, що попереду громади їздців, ідуть з міста нам на стрічу. Авґар, котрий перед нами виїхав із стациї, видко, дав вже знати.

— Таки так, то они!

— Дійстно! Диви ся, як збиточливий Зопірос вимахує пальмовою галузою, котру як-раз уломив!

— Чуєте люди, виріжте і нам кілька галузий із сего корча! Так, добре! Будемо тепер червоним цьвітом ґранату відповідати зеленій пальмі!

В кілька опісля хвиль Дарій і Прексаспес витали ся з приятелями. Відтак сполучена громада їздців поїхала почерез городи, які окружали Ґіґейске озеро, місце прогульки жителїв Сардеса, до многолюдного міста, котрого горожани, длятого, що то був вже вечер і повіяло холодним вітром, гурмами виходили з брам міста на прогульку. Лідийскі борці в богато украшених шоломах і перскі вояки в тіярах побідних до цилїндрів ішли за дївчисками з помальованими лицями і вінцями на головах. Пістунки вели дїти до озера, щоби они там годували лебедиків. Під якимсь плятаном сидїв слїпий дїд та сьпівав жалібні пісні людем, що стояли коло него і слухали, а при тім грав він на лідийскій лїрі з двома струнами, званій маґадіс. Молодці забавляли ся круглями і гранками [3]) на дворі а молодецкі дївчата перепуджені робили крик, коли кинена пилка впала на котрусь з них або несподївано впала в озеро.

Перскі пришельцї майже й зовсїм не зважали на той многовидний образ, який представляв ся їх очам, а котрий иншим разом був би їх може й дуже займав. Цїлу свою увагу звернули они на своїх приятелів, котрі розповідали їм про Бартію і его хоробу, котру він щасливо перебув.

Сардеский сатрап, Ороетес, мужчина високого росту, в сьвітлім двірскім строю, котрому его малі чорні проникаючі очи сьвітили ся зпід великих густих аж звисаючих бров, вийшов їм на стрічу до зелїзної брами палати, в котрій колись мешкав Крезус. Сатрапія, котрою він управляв, була одною з найважнїйших в державі і давала найбільше доходу. Его двір що до сьвітлости і богатства був подібний до Камбізесового, хоч служби і жінок було у него менше як у короля. А все-таки вийшла їздцям на стрічу до брами палати велика громада прибочної сторожі, невільників, евнуків і богато повбираних урядників.

Будинок намістництва, котрий все ще треба було назвати виличавим, був колись, коли в нїм ще Крезус мешкав, одним із найкрасших королївских замків; але коли Перзи взяли Сардес, то забрали з него богатства скиненого з престола короля і повезли до Киросової скарбницї в Пазарґаде а найкрасші дїла штуки понищила рука завоевателїв. Від того страшного часу видобули Лідийцї неодин схований скарб і за кілька лїт мира під пановнем Кироса та Камбізеса двигали ся пильностию і запопадливостию на стілько, що Сардес став знов одним з найбогатших міст в Малій Азиї отже в цїлім сьвітї.

Хоч Дарій і Прексаспес навикли були до величавости королївского двора, то все таки здивувала їх немало краса і величавість сатрапового дому. Особливоже красною видавала ся їм штучна мармурова робота, яка не знаходила ся анї у Вавилонї, анї в Сузї анї в Екбатанї [4]) Палена цегла і кедрове дерево мусїли там заступати мармор.

У великій сьвітлици застали пришельцї блїдого Бартію, котрий лежачи на подушках витягнув до них руки.

Коли сполучені знову приятелї поживи-

[2]) Планета Венера.

[3]) Лідийцї мали винайти гру в пилку, в гранки і варцаби. Здаесь однакож, що гра у варцаби есть египетского походженя. Впрочім образи з Бенїгассан показують наевно, що в Египтї знали гру в пилку скорше як в Лідиї.

[4]) В часї нашого оповіданя не було ще палати в Перзеполїс. Ся палата була збудована по части в чорного каменя гори Рахмед, по части з білого мармору. Дарій розпочав еї будову. Палата в Сузї була з цегли, а палата в Екбатанї з дерева, стіни еї були обиті золотою бляхою величезної вартости, а зверха була крита плитами з золота і срібла.

якогось підофіцира, котрий „гальтував“ еї і став тогди питати, яким правом сьміє она ходити до касарні. Молодиця відповіла, що єсть законною жінкою капраля і длятого має чей якесь право навідувати ся до него. Ій не хотіли вірити, але правда вийшла на верх і Шмальгофера поставлено перед суд войсковий за то, що він оженив ся без войскового позволеня після §. 780 войскового закона карного. Войсково-судова розправа вже відбула ся. Шмальгофера увільнено з причин субєктивних. Але полковник-авдитор апелював до висшого суду войскового, а що акти підуть ще очевидно аж до найвисшого суду войскового, то молода жінка мусить через той час уважати ся віби вдовицею. Але тимчасом перед кількома тиждиями скінчив ся час служби войскової Шмальгофера, і він був би вже вільний, як би вирок увільняючий его був правосильний; з другої же сторони суд войсковий не мав би до него вякого права. Отже мати обжалованого і еї невістка, его жінка, постановили подати просьбу до Цісаря. — Але насуває ся питане, що скаже цивільний суд на сю справу; вінчане повинно би бути неважним, позаяк Шмальгофер замовчав перед урядом парохіяльним, що єсть перешкода до заключеня супружества, і що вінчане відбуло ся в чинній службі войсковій. Отже суд цивільний порішив вже сю справу, застановивши слідство.

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок краєвого Союза кредитового у Львові** за місяць май 1900.

Стан довжний:

		Кор. сот.	
1. Уділи		21.912	50
Фонд резервовий		681	46
2. Вкладки:	Кор. сот.		
Стан з поч. місяця	231.787 77		
вложено	17.479·80		
винято	4.280·75		
Стан з кінцем м. мая . . .		244.986	82
3. Позички затягнені:			
Стан з поч. місяця			
затягнено			
сплачено			
Стан з кінцем місяця . . .			
4. Сальдо відсотків		6.646	17
5. Специяльна резерва		96	86
6. Непіднята дивіденда за р. 1899		585	65
7. Зиск з р. 1899		91	88
Сума .		275.001	34

Стан чинний:

		Кор. сот.	
8. Позички уділені:	Кор. сот.		
Стан з поч. місяця	201.737·28		
сплачено	10.965·60		
уділено	35.503·80		
Стан з кінцем м. мая 1900. . .		226.275	48
9. Движимости		754	10
10. Льокациї		40.022	31
11. Папери фонду резервового .		697	05
12. Кошти адміністрациї		641	44
13. Готівка		5.775	92
14. Друки		835	04
Сума .		275.001	34

векслі	81.721·68
товар	54.130.00
скрипти	90.423·80
	226.275·48

Членів прибуло 3, убуло 0, остало з кінцем мая 1900 284 з 452 з деклярованими уділами в сумі 22.600.

Стопа процентова від вкладок $4^1/_2$ %. Стопа процентова від позичок $5^1/_2$ %—7 %.

Львів, дня 4 червня 1900.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Льондон 6 червня. Урядово доносять з Капштадту, що дня 4 с. м. рано войска анґлійскі займили Преторию.

Льондон, 6 червня. З Преториї доносять під днем 4 с. м.: Ґенерал Бота дякуючи женщинам Преториї за жертвуваний єму прапор заявив, що доки можна числити на тисячі готових до пожертвованя мужів, не треба думати о відвороті ні тратити надії, що независимість краю буде уратована. Виїзджаючи з міста видав проклямацию, котрою зніс всі свої давнійші зарядженя і установив виділ, що мав удержувати лад до приходу Анґлийців.

Тієнтсін 6 червня. Боксери віддалені звідси о 4 милі і готові кождої хвилі напасти на місто.

Пекін 6 червня. Прибув сюди відділ російскої кінноти і військовий відділ з австроугорского корабля „Зента“.

Константинополь 6 червня. Султан запросив до Константинополя болгарского князя Фердинанда.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всі, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: Адам Крехович.

ли ся у сатрапа, пішли до комнати Барт'і, щоби там могли спокійно з ним побесідувати. Коли там вже були посідали, відозвав ся Дарій звертаючись до Барт'і.

— Виїхавши з Вавилону такі здорові як оріхи — став розповідати королевич — доїхали ми не стаючи нігде, аж до Ґерми, малого місточка над Санґариусом. Зиучені довгою їздою і напражившись на Хордатовім[5]) сонци та замащені від пороху позлазили ми з коний, поскидали з себе одіж та скочили у филі ріки, що плила коло стацийного дому, а котрої вода така була чиста, що аж просила ся, щоби в ній скупати ся. Ґіґес сварив нас за нашу необачність; але ми спускаючись на наше загартоване тіло, не зважали на его напімненя, лиш плавали собі весело по воді. Ґіґес, зовсім спокійний як звичайно, дав нам волю, розібрав ся і коли ми вже були викупали ся скочив і собі у воду.

В дві години опісля сиділи ми знову на конях і гнали дальше, як би розходило ся о смерть або житє, зміняли на кождій стациї коні і зробили з ночи день.

Недалеко Іпсуса зачала мене сильно голова боліти а в ногах лупало; мені було встидно признати ся, що я слабий і я держав ся просто, аж в Баґіс прийшло ся зміняти коні. Коли я хотів сісти на коня, сили мене опустили, в очах потемніло і я упав без памяти на землю.

— Але бо ми й перепудили ся, коли ти зімлів, — перебив Зопірос бесідникови — щаста лиш, що Ґіґес був з нами. Я таки зовсім стратив був голову; але він ані на хвильку не стратив притомности і ділав як справедший вжд даючи волю свому серцю кількома не конче лестивими для нас словами.—Той якийсь дурак, не лікар, що був прибіг, присягав ся, що для Барт'і нема вже ради, за то й дістав добре посаушп від мене.

— З чого він і рад був — сказав сатрап усьміхнувшись, — бо ти велів на кождий синець покласти золоту статеру.

— Моя охота до бійки коштувала мене вже богато гроший! Але до річи. Ледви що Барт'я знову отворив очи, як Ґіґес казав мені їхати зараз до Сардеса і привезти звідтам доброго лікаря та вигідний віз. Не зараз хтось другий удасть тої штуки, щоби так їхав як я тогди. На годину перед містом згинув третий кінь підомною із змученя. Тепер біг я що сили до міста, а люди що ішли гостинцем, десь собі гадали, що то біжить якийсь, що з розуму зійшов. Першого їздця, якого я стрітив, якогось купця з Келене, скинув я з коня і сів сем і заким ще стало свитати, був я вже з найзручнійшим сардийским лікарем і з найліпшим возом Ороетеса коло нашого недужого; ми повезли его поволи крок за кроком і привезли до отсего дому, де він дістав горячки, плів в ній несотворені річи і нагнав нам такого страху, що мені ще й тепер піт грубими каплями виступає на чоло, коли собі то нагадаю.

Тут вхопив Барт'я приятеля за руку і сказав звертаючись до Дарія:

— Єму і Ґіґесови завдячую житє. Они аж до часу, коли виїхали вам на стрічу, не опускали мене ані на хвильку і ходили коло мене як мати коло недужої дитини. Та й твоїй доброті, Ороетес, я зобовязаний подвійно, бо з неї вийшли неприятности для тебе.

— А тож як могло бути? — спитав Дарій.

— Той Полікратес з Самос, котрого імя в Єгипті тілько разів згадувало ся, має у себе найславнійшого лікаря; на якого лиш Греция спромогла ся. Отже, коли я лежу недужий пише Оропастес до Демоцедеса і обіцюючи ему високу заплату просить его, щоби він приїхав зараз до Сардеса. Саміскі розбишаки морскі, що непокоять ціле побереже йонське, ловлять післанця і віддають лист Ороетеса свому панови, Полікратесови. Той отвирає лист і присилає сюди післанця з вістию, що Демоцедес єсть у него в службі. Коли Ороетес[6]) потребує его услуги, то нехай віднесе ся до него самого, до Полікратеса. Наш благородний приятель упокорив ся задля мене і зробив так як Самієць хотів, та просив его, щоби він післав свого лікаря до Сардеса.

— А Полікратес? — спитав Прексаспес.

— Гордий князь острова післав зараз лікаря, котрий, як видите, поміг мені і лише що перед кількома днями виїхав з Сардес діставши великі дарунки.

— Впрочім — перебив Зопірос королевичеви — розумію то добре, чому той Самієць не радо пускає від себе свого прибочного лікаря. Кажу тобі, Дарію, що не легко знайти другого такого чоловіка. Він такий красний як Мінучер, розумний як Піран Віза, сильний як Рустем[7]), а так помагає як сома[8]). Треба то бі було лиш видіти, як він уміє кидати металевими кружками, котрі називав діскосами. Я маю досить сили, але він по короткій борбі кинув мною до землі; а такі тобі уміє розповідати історії, такі історії, що аж серце в тобі скаче, коли їх слухаєш.

(Дальше буде).

[5]) Хордот — місяць май.

[6]) Той сам Ороетес звабив Полікратеса підступом до Сардес і там казав прибити его на хрест.

[7]) Імена героїв з епоса перского поета Фірдузі'го.

[8]) Цілюще зіле.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).